

17 Νοέμβρη- Θεατρικό σκετς βασισμένο στα γεγονότα του Πολυτεχνείου

(Μουσική: Της δικαιοσύνης)

Στις 21 Απριλίου 1967, και ενώ είχαν προκηρυχθεί εκλογές για τις 28 Μαΐου, αξιωματικοί του στρατού, υπό την ηγεσία του συνταγματάρχη Γεωργίου Παπαδόπουλου, με τη συμμετοχή του ταξίαρχου τεθωρακισμένων Στυλιανού Παττακού και του συνταγματάρχη Νικόλαου Μακαρέζου, όπως και άλλων αξιωματικών του στρατού ξηράς, κατέλαβαν την εξουσία με πραξικόπημα, το οποίο οι ίδιοι ονόμαζαν «εθνοσωτήριο επανάσταση» ή «Επανάσταση της 21ης Απριλίου». Την πράξη τους, οι πραξικοπηματίες δικαιολόγησαν ως απαραίτητη προκειμένου να αποφευχθεί αναρχία την οποία σχεδίαζαν κεντροαριστερές ομάδες, υποστηρίζοντας ότι έχουν τρανταχτές αποδείξεις, τις οποίες όμως ποτέ δεν παρουσίασαν. Το δημοκρατικό πολίτευμα καταλύθηκε και στην χώρα επιβλήθηκε δικτατορία η οποία κράτησε για επτά χρόνια.

- Τι είναι όμως αυτή η δικτατορία;
- Όταν μια χώρα έχει δικτατορία οι δικτάτορες κυβερνούν με το έτσι θέλω. Αποφασίζουν και διατάζουν μόνοι τους, χωρίς να ρωτήσουν τον λαό.
- Με το στανιό δηλαδή... Και όποιος δεν υπάκουε στους δικτάτορες;
- Όποιος διαμαρτυρόταν τον έκλειναν στην φυλακή ή τον έστελναν εξορία.
- Α... κακώς! Τι είναι όμως αυτή η εξορία που ακούω συνέχεια;
- Ο παππούς μου, μου είπε ότι όσοι ήταν αντίθετοι με την Χούντα τους έστελναν σε ακατοίκητα ξερονήσια και τους φυλάκιζαν. Ζούσαν εκεί μακριά από τις οικογένειές τους. Μερικές φορές τους βασάνιζαν σκληρά. Πολλοί κρατούμενοι έμειναν ανάπηροι από τα βασανιστήρια που πέρασαν.
- Α πα πα πα! Δηλαδή Έλληνες φυλάκιζαν άλλους Έλληνες επειδή ήταν αντίθετοι στη δικτατορία;
- Ναι, δυστυχώς έτσι συνέβαινε! Στην αρχή ήταν 2-3...μετά έγιναν χιλιάδες οι φυλακισμένοι.

Στις 14 Νοεμβρίου 1973 φοιτητές του Πολυτεχνείου αποφάσισαν αποχή από τα μαθήματα και ξεκίνησαν διαδηλώσεις εναντίον του βάνουστου στρατιωτικού καθεστώτος. Οι φοιτητές που αυτοαποκαλούνταν «Ελεύθεροι Πολιορκημένοι», οχυρώθηκαν μέσα στο κτίριο της σχολής επί της οδού Πατησίων και ξεκίνησαν τη λειτουργία του ανεξάρτητου ραδιοφωνικού σταθμού του Πολυτεχνείου.

Μεταφερόμαστε στη δεκαετία του '70, στο σπίτι μιας μεσοαστικής οικογένειας της εποχής. Ο Ορέστης, ο μεγάλος γιος της οικογένειας, είναι φοιτητής στην Αθήνα, ο πατέρας του, ο Κώστας, είναι συντηρητικός και υποστηρίζει την πολιτική κατάσταση της εποχής δηλαδή τη Χούντα. Όμως, οι απόψεις του έρχονται σε αντίθεση με τα πιστεύω και τις αντιλήψεις του Ορέστη. Η μητέρα προσπαθεί να κρατήσει τις ισορροπίες...

(ΣΚΗΝΗ 1^η)

(Στο σπίτι της οικογένειας)

Ηχητικό απόσπασμα (ραδιόφωνο-Παπαδόπουλος)

Ορ –Κλεισ’ το μάνα και δεν μπορώ να τον ακούω!

Εριέττα- Μαμά μην το κλείσεις... μην κάνεις ό,τι σου λέει αυτός.

Μητ- Εγώ να το κλείσω αλλά κι εσύ Ορέστη να κάτσεις πια να διαβάσεις να τελειώσεις επιτέλους τη ριμάδα τη σχολή σου. Κι εσύ μικρή κοίτα το πιάτο σου κι άσε τα πολλά λόγια. Έβγαλε κι η μύγα ποπό κι

Ορ- (δεν απαντάει-παίζει μουζούκι).

Μητ-Αμάν βρε Ορέστη με αυτό το μουζούκι. Καλά είναι. Θα έρθει ο πατέρας σου τώρα.

Ορ-Μάνα, το μουζούκι μια μέρα θα μας κάνει πλούσιους. Οι νότες θα μας φέρουν λεφτά. Θα δεις μάνα.

Μητ-Το διάβασμα θα σε κάνει πλούσιο, όχι το μουζούκι.

(ο Ορέστης συνεχίζει να παίζει μουζούκι)

Εριέττα – Αχ ρε κατακαημένε παράφωνε θες να βγάλεις και λεφτά...

Μητ- Σουτ εσύ γλωσσού.. Τρώγε και μη μιλάς.

Εριέττα - Όποτε μιλάω, τρώγε μου λες. Στο τέλος θα γίνω χοντρή... και αποκλειστικά υπεύθυνη θα είσαι εσύ.

(ο Ορέστης πάει στην τουαλέτα...ο πατέρας επιστρέφει, αφήνει το σακάκι στην κρεμάστρα και κάθεται)

Κ- Καλησπέρα Μυρτώ. Πού είναι ο κανακάρης μας; Άκουσε τι έγινε; Έπιασαν τρεις φοιτητές σήμερα που έβαζαν αφίσες. Αν συνεχίσει έτσι, θα τον πιάσουν κι αυτόν. Ρεζίλι θα με κάνει στη γειτονιά (ο πατέρας διαβάζει εφημερίδα)

Μητ- Στην τουαλέτα είναι

Κ- Καλέ αυτό από πού ακούγεται; Καλά αυτός και στην τουαλέτα παίρνει το μουζούκι; Α... έχομεν ξεφύγει γυναίκα! Έχομεν ξεφύγει βεβαίως βεβαίως!

(ακούγεται καζανάκι)- (Ο Ορέστης βγαίνει από την τουαλέτα κρατώντας το μουζούκι).

Ορ-Καλησπέρα πατέρα. Ήντα χαμπάρια;

Κ-Κακά ψυχρά και ανάποδα..

Ορ-Με την καλή κουβέντα στο στόμα.. Πάλι νευράκια έχεις; (ο πατέρας τον αγριοκοιτάζει)

Α οκ κατάλαβα... ώρα να αποχωρήσω με γοργά πηδηματάκια γιατί θα ξεκινήσει κήρυγμα από ό,τι οσμίζομαι.

Κ- Μη σε ξαναδώ με την παλιοπαρέα σου. Θα σε πιάσουν και εγώ δε θα σε βοηθήσω. Κάνε αυτό που μας λένε. Πρέπει να υπακούμε. Τι δουλειά έχει ο γιος του Κωστή Χατζηκωστή με αυτούς;

Ορ-Αχ πατέρα, έχεις πάρει τον στραβό τον δρόμο. Τίποτα δεν πήρες από εμένα. Τρέχω όλη μέρα, βάζω αφίσες, μοιράζω προκηρύξεις... Πάω γιατί έχω αργήσει.

Κ-Που πας με το μπουζούκι βρε μπουζούκι; Είναι αργά. 9 η ώρα. Απαγορεύεται να κυκλοφορούμε.

Ορ-Ελεύθερος είμαι πατέρα. Δεν είμαι φυλακή. Εεεε τερατάκια...

(μουσική- Τερατάκια Τσέπης)

(Ο Ορέστης φεύγει)

Κ-Αχ...

Μητ- Παιδί είναι Κώστα.. Ηρέμησε..

Κ- Εσύ τον έκανες έτσι. Βάλε λίγο ραδιόφωνο να ακούσουμε τα νέα. Θα φάει το κεφάλι του αυτός Μυρτώ. **(ηχητικό απόσπασμα-Παπαδόπουλος)**

Ο Ορέστης πήγε να βρει την παρέα με την οποία ένιωθε ελεύθερος και αντιστέκονταν στο δικτατορικό καθεστώς της εποχής. Έγραφαν σε τοίχους, μοίραζαν επαναστατικά φυλλάδια.

(μουσική- ναοί στο σχήμα του ουρανού)

ΜΑΝΩΛΗΣ ΤΣΑΓΚΑΡΙΣ

(ΣΚΗΝΗ 2^η)

(Παρέα φοιτητών) Γιάννης-Μαρία-Ορέστης, Μανωλιό **(Τα παιδιά κάνουν την εμφάνιση τους μοιράζοντας στο κοινό φυλλάδια)**

Γ- Μαρία μοίρασες τα φυλλάδια;

Μ- Δεν πρόλαβα όλα. Με είδα εκείνη η καρακάξα που χει γιο αστυνομικό και άρχισε να φωνάζει.. Αχ να την πάλι...

Γ- Δεν πειράζει. Για έλα να δεις... Έφτιαξα ένα πανό και έγραψα πάνω αυτό το σύνθημα. Σας αρέσει;

(το παιδί ξετυλίγει αργά αργά το πανό)

Ο- Μπράβο ρε Γιώργο. Θα το πάρουμε στη διαδήλωση. Χαμός θα γίνει. Το παιδί ποιο είναι; Καινούριος;

ΜΝ- Ίντα λε...για με μιλεί; **(Κρητικός με προφορά)**

Ο- Για σε μιλώ ωρε σύντεκνε!!!

ΜΝ- Εμέ με λεν Μανωλιό και είμαι από τσι Κρήτη και ήρθα να κάμω αχό επαέ.

Γ- Τι να κάνεις;

ΜΝ- Αχό μωρέ. Θόρυβο, πως το λέτε εσείς. Να στηρίξω από κοντά τη διαδήλωση.

Μ- Αχού και δεν ξέρω ξένες γλώσσες..

ΜΝ- Ίντα ξένες γλώσσες ωρε κοπελιά. Εκουζουλάθηκες μωρέ; Εσάσαμε με τους σύντεκνους στην Κρήτη ένα πανό τσι εμείς.

Ο- Τα πράγματα δεν είναι εύκολα Μανωλιό. Παντού υπάρχουν αστυνομικοί και στρατός.

ΜΝ- Αμοναχός μου μωρέ θα τους νικήσω!!! Δε γροικώ τίποτις. Α τους βάλω καταγής και... α τους πατήσω!

Μ- Καλά... αυτά στην Κρήτη. Εδώ είναι Αθήνα! Ηρέμησε.

ΜΝ- Κουζουλή είσαι μωρέ. Επαέ θα γίνει πανικός.

Γ- Ένα λεξικό ρε παιδιά!!! Τι λέει;

ΜΝ- Α βρε μπουνταλά... τα χωρατά ετέλειωσαν. Τώρα αρχίζει ο αγώνας!

Μ- Μίλησα με τον πατέρα μου και μου είπε να προσέχουμε γιατί ο Παπαδόπουλος απείλησε με φυλακίσεις όσους αντιδρούν.

Γ- Ωχ αυτοί οι γονείς πια με τις ανασφάλειές τους!!! Πρόσεχε, φάε, διάβασε, κάτσε μέσα, ηρέμησε, μη μιλάς... Όλο συμβουλές!!!

ΜΝ- Έτσαναι... Οι γονείς είναι λίγο συντηρητικοί. Αλλά εμείς δεν καταλαβαίνουμε τίποτα. Μ ε τον ιδρώτα μας και την φωνή μας σε λίγο θα αερινίσει!!!

Ο- Παιδιά πάμε. Έρχονται οι αστυνομικοί.

ΜΝ- Τους θωρώ τσι εγώ... γλακάτε μωρέ...

(Τα παιδιά τρέχουν)

(ΣΚΗΝΗ 3^η)

(Αστυνομικοί)

A1-Μας ξέφυγαν πάλι. Ουρέ..ουρέ δε θα σας πιάσω. Που θα μου πάτε..

A2-Ας μην τηρούμε Αντώνη κατά γράμμα τις εντολές. Παιδιά είναι. Θα μπορούσε να είναι το δικό μου ή το δικό σου.

A1-Παιδιά; Παιδιά; Ουρέ τι λες. Αυτά δεν είναι παιδιά. Αυτά είναι αγρίμια. Ουρέ ουρέ.. Θα τα κάνω με τα κρεμμυδάκια..

A2-Ρε συ Αντώνη βρίσκεις λογικό να κυνηγάμε έτσι εικοσάχρονα παιδιά;

A1-Λογικόν, καθώς πρέπει να διαφυλάττουμε την τάξη και την ηρεμία της πόλης.. Εμπρός πάμε. Κουνήσου ουρέ.. Αχ ρε Ηρώδη, αχ ρε Ηρώδη μέγαλε....

A3- Φεύγουμε; Άντε επιτέλους και θέλω να γυρίσω σπίτι μου να φάω κοτοπουλάκι με πατάτες στον φούρνο...

A2 – Αυτός, μόνο το φαγητό σκέφτεται... πού το βάζεις ρε συ;

A3- Τρέφω το μυαλό μου. Τόσο μυαλό ξέρεις τι τάισμα θέλει;

Οι αστυνομικοί πιάνουν δυο φοιτήτριες που συμμετείχαν στη διαδήλωση.. Η φοιτήτρια πριν συλληφθεί μοίραζε προκηρύξεις κατά της χούντας. (ηχητικό προκηρύξεων)

Φ-Αφήστε με σας λέω. Τι έκανα; Να εδώ με τη φίλη μου την Αργυρώ μιλούσαμε για τα νύχια μας.

Αργ- Ναι καλέ, για τα νύχια μας μιλούσαμε! Σας αρέσει αυτό το μωβ χρωματάκι;

A1- Για χαζούς μας περνάτε; Σε είδαμε να πετάς προκηρύξεις.

Αργ. – Σίγουρα βλέπετε καλά; Μήπως έχετε μυωπία;

A3- Εσύ πολύ την ξύπνια κάνεις και σε βλέπω να κοιμάσαι παρέα με τον Τζέρι στο κελί.

Αργ.- Όταν λέτε Τζέρι;

A1- Το ποντικάκι το ξέρεις; Ε αυτό!

Φ-. Αφήστε μας σας παρακαλούμε... δεν κάναμε κάτι κακό!

A1-Απαγορεύεται κορίτσι μου να μοιράζεις επαναστατικό υλικό. Πέρνα τους χειροπέδες.

Αργ.- Παρακαλώ προσοχή μη μου γρατζουνίσετε τα νύχια μου. Θα σας κάνω μήνυση.

A3- Α μη μας ζαλίζεις και πολύ κοριτσάκι μου. Άντε γιατί έχω και τα νεύρα μου!

Φ-Είστε πόνια αυτού του σάπιου συστήματος. Γιατί; Μαζί μας πρέπει να είστε. Όλοι μαζί πρέπει να αγωνιστούμε για τη δημοκρατία.

A3-Δημοκρατία; Παθαίνω αλλεργία όταν ακούω αυτή τη λέξη. Προχώρα.

Αργ-Δημοκρατία- Δημοκρατία- Δημοκρατία!

Φ- Τι κάνεις μωρή;

Αργ- Δεν είπα ότι έχει αλλεργία στη δημοκρατία; Ε το λέω πολλές φορές μπας και τον πιάσει η αλλεργία.

A3- Τι είσαι συ ρε παιδάκι μου! Τι αντιδραστικό ζώον είσαι εσύ! Α παπαπα αυτή η νεολαία... απαπαπα!!! Λάθος επάγγελμα διάλεξα!!! Ασχολούμαι με εσάς όλη μέρα!!! Κορίτσι να σου πετύχει... απαπαπαπα!!! Πω Πωωω...τι τραβάνε οι γονείς σου... απαπα! Ούτε ψύλλος στον κόρφο τους!

(Οι αστυνομικοί φορούν χειροπέδες στο κορίτσι και αποχωρούν)

Σύμφωνα με την επίσημη ανακοίνωση της Αστυνομίας, στις 17 Νοεμβρίου συνελήφθησαν 840 άτομα. Όμως, μετά τη Μεταπολίτευση, αξιωματικοί της Αστυνομίας, ανακρινόμενοι, ανέφεραν ότι οι συλληφθέντες ξεπέρασαν τα 2400 άτομα. Οι νεκροί επισήμως ανήλθαν σε 34 άτομα.

Η δικτατορία κατέρρευσε στις 23 Ιουλίου του 1974, αφού είχε ήδη προηγηθεί η τουρκική εισβολή στην Κύπρο. Ο Γκιζίκης και ο αντιστράτηγος Ντάβος, διοικητής του Γ' Σώματος Στρατού, κάλεσαν τον Κωνσταντίνο Καραμανλή να επιστρέψει στην Ελλάδα για να επαναφέρει τη δημοκρατική διακυβέρνηση.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΤΣΑΓΚΑΤΟΣ